

NOTAT



Sammenfatning af kommunernes redegørelser om forvaltningsretlige fejl i sager om gensidig forsørgelsespligt for samlevende i kontanthjælpssystemet - Opfølgning på besvarelsen af spørgsmål nr. 207 (BEU alm. del) (2014-2015)

15. September 2015

J.nr. 15/00593

AMY/THM

Baggrund

I forbindelse med implementeringen af den gensidige forsørgelsespligt mellem samlevende pr. 1. januar 2014 og Ankestyrelsens principafgørelse 49-14 tilkendegav nogle kommuner, at det var nødvendigt for dem at genoptage nogle sager som følge af manglende partshøring og manglende meddelelse over for begge afgørelsens adressater - dvs. både ansøgeren og samleveren.

I den anledning stillede Folketinget en række spørgsmål til den tidligere beskæftigelsesminister, der blev besvaret løbende i foråret 2015. I spørgsmål nr. 207 (BEU alm. del) blev beskæftigelsesministeren anmodet om at fremsende en grundig redegørelse om kommunernes afgørelser i sager om gensidig forsørgelsespligt for samlevende kontanthjælpsmodtagere, hvor lovgivningen ikke er overholdt.

Den tidligere beskæftigelsesminister oplyste ved besvarelsen af spørgsmålet den 13. april 2015, at ministeren havde bedt Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om at indhente redegørelser fra kommunerne, som ville blive oversendt til udvalget, når sammenfatningen heraf var klar.

Styrelsens anmodning til kommunerne

Ved brev af 16. april 2015 anmodede Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering landets kommuner om en redegørelse. Kommunerne blev bedt om at oplyse følgende:

1. Antal afgørelser i perioden 1. januar 2014 og indtil 30. april 2015 om, at et samlevende par har forsørgelsespligt over for hinanden.
2. Antal genoptagne afgørelser som følge af fejl, herunder manglende overholdelse af reglerne om partshøring og/eller manglende meddelelse til begge parter, hvor kommunen har fastholdt afgørelsen.
3. Antal genoptagne afgørelser, som følge af fejl, herunder manglende overholdelse af reglerne om partshøring og/eller manglende meddelelse til begge parter, hvor kommunen har ændret afgørelsen.
4. Antal klagesager som følge af fejl, herunder manglende overholdelse af reglerne om partshøring og/eller manglende meddelelse til begge parter, som kommunen efter genvurdering har videresendt til Ankestyrelsen, og som endnu ikke er afgjort.
5. Antal klagesager, jf. ovenfor, hvor kommunen har fået omgjort en afgørelse om gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende af Ankestyrelsen.
6. Antal klagesager, jf. ovenfor, hvor Ankestyrelsen har stadfæstet kommunens afgørelse.
7. Overslag over omfanget af efterbetalte beløb som følge af ugyldige afgørelser i hele antal 10.000 kr. pr. 30. april 2015.

Kommunernes frist for indsendelse af oplysninger til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om ovenstående var den 20. maj 2015. Styrelsens arbejde med redegørelsen blev stillet i bero ved udskrivelsen af valget til Folketinget den 27. maj 2015. Efter valget blev et antal kommuner, der ikke havde indsendt de ønskede oplysninger, kontaktet hvilket fandt sted den 7. juli 2015 med frist den 28. juli 2015.

Styrelsens sammenfatning af kommunernes redegørelser

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har nu registreret svar fra 88 ud af 98 kommuner. Tallene for de enkelte kommuner findes i tabel 1 nedenfor.

Det bemærkes indledningsvis, at sammenfatningen for tre kommuners vedkommende ikke er foretaget alene på grundlag af de af kommunen indsendte tal, men tillige kommunens egne offentliggjorte tal fra et senere tidspunkt end redegørelsen til styrelsen, *se noterne til tabel 1*. Denne metode er anvendt i de tilfælde, hvor der umiddelbart var et uforklarligt misforhold mellem antallet af genoptagne sager og efterbetale beløb, hvilket fx kan hænge sammen med, at den enkelte kommune på tidspunktet for indsendelsen af redegørelsen ikke havde gennemført efterbetaling af alle beløb i de genoptagne sager.

Et samlevende par, hvorom der er truffet afgørelse om samliv, tæller som én sag i kommunernes redegørelser. Da nogle kommuner har opgivet cirkatal, skønnes det, at afgørelser om gensidig forsørgelsespligt for samlevende har berørt cirka 40.000 personer i de 88 kommuner.

Det samlede antal afgørelser om gensidig forsørgelsespligt for samlevende kontanthjælpsmodtagere i perioden 1. januar 2014 og indtil 30. april 2015 er opgjort til 19.744 i de 88 kommuner, *jf. tabel 1*. Antallet af afgørelser kan ikke opgøres præcist, da nogle kommuner som nævnt har opgivet cirkatal. Heraf er 2.480 sager, svarende til 12,6 pct. af samtlige sager, blevet genoptaget og ændret af kommunen i første instans, mens 58 sager, svarende til 0,3 pct. af samtlige sager, pr. 30. april 2015 er blevet ændret af Ankestyrelsen. Dette indebærer en samlet foreløbig omgørelsesprocent på 12,9 pct. og en tilsvarende foreløbig fastholdelsesprocent på 87,1 pct., *jf. tabel 2*.

Ifølge oplysninger fra de 88 kommuner er der pr. 30. april 2015 truffet afgørelse i 135 klagesager på landsplan. Heraf har Ankestyrelsen ændret kommunens afgørelse i 58 sager og stadfæstet kommunens afgørelse i 77 sager, *jf. tabel 1*.

Herudover er der 295 klagesager, hvor Ankestyrelsen pr. 30. april 2015 endnu ikke havde truffet afgørelse, *jf. tabel 1*. Det bemærkes, at hvis Ankestyrelsens afgørelser i disse sager får samme forhold mellem omgjorte og stadfæstede afgørelser som i de afgjorte klagesager, vil det skønsmæssigt medføre en samlet omgørelsesprocent på ca. 14 pct. og en tilsvarende fastholdelsesprocent på ca. 86 pct.

Der er ifølge kommunernes redegørelser pr. 30. april 2015 – og for tre af kommunernes vedkommende kommunens egne offentliggjorte tal, *jf. ovenfor* – efterbetalt sammenlagt ca. 55,5 mio. kr. i de 88 kommuner som følge af ugyldige afgørelser om gensidig forsørgerpligt for samlevende, *jf. tabel 1*. Der er for visse kommuner tale om et overslag over den fremtidige forventede efterbetaling.

Tabel 1

Kommune	Antal afgørelser	Antal genoptagne men fastholdte	Antal genoptagne men ændrede	Antal sager til Ankestyrelsen - ikke afgjorte	Antal sager til Ankestyrelsen - tabte	Antal sager til Ankestyrelsen - vundne (stadfæstede)	Efterbetalte beløb i kroner (afrundet til hele 10.000 kr.)
Albertslund	244	0	0	3	0	0	0
Allerød	24	0	24	0	0	0	515.000
Assens	179	144	35	16	1	2	330.000
Ballerup	330	5	1	2	0	0	30.000
Billund	33	0	0	5	0	0	0
Bornholm							
Brøndby	122	0	0	1	0	5	0
Brønderslev	132	2	1	7	1	0	70.000
Dragør							
Egedal	46	2	32	0	0	0	220.000
Esbjerg	799	0	7	17	1	5	280.000
Fanø	5	0	0	1	0	0	0
Favrskov	86	13	42	3	1	0	1.060.000
Faxe	143	18	21	1	0	5	90.000 ¹
Fredensborg	250	0	1	2	0	0	30.000
Fredericia	188	2	8	2	2	2	190.000
Frederiksberg	72	0	0	1	0	0	0
Frederikshavn	140	0	0	6	0	0	0
Frederikssund							
Furesø	68	0	0	2	0	0	0
Faaborg-Midtfyn	96	0	2	8	0	0	30.000
Gentofte	95	0	0	0	0	0	0
Gladsaxe	368	0	0	0	0	0	0
Glostrup	42	0	0	1	1	0	0
Greve	127	90	37	0	2	0	800.000
Gribskov	102	0	0	0	0	0	0
Guldborgsund	331	13	3	8	1	4	30.000
Haderslev	130	0	0	0	0	0	0
Halsnæs	133	0	16	0	1	0	175.000
Hedensted	125	0	3	6	0	0	70.000
Helsingør	53	0	53	0	0	0	790.000
Herlev							
Herning	206	7	2	4	0	3	10.000
Hillerød							
Hjørring	243	0	243	1	1	0	4.580.000
Holbæk	232	0	187	0	0	0	3.600.000
Holstebro	509	0	0	0	2	2	0
Horsens	307	28	8	9	1	1	320.000
Hvidovre	234	0	0	0	0	0	0
Høje Taastrup	395	0	0	5	1	0	0
Hørsholm							
Ikast-Brande	147	74	73	0	1	0	1.120.000
Ishøj	107	0	0	0	0	1	0
Jammerbugt	88	0	7	0	2	0	250.000
Kalundborg	307	307	5	0	1	1	50.000
Kerteminde	126	0	57	1	0	0	1.310.000
Kolding	820	8	49	2	0	0	1.000.000 ²
København	1982	0	721	9	4	7	22.800.000 ³

¹ Antallet af ændrede afgørelser samt samlet efterbetalt beløb er opdateret med opgørelsen fra den endelige gennemgang som offentliggjort på Faxe Kommunes hjemmeside den 28. juli 2015.

² Antallet af sager, herunder ændrede afgørelser samt efterbetalt beløb er opjusteret i f.t. Kolding Kommunes redegørelse til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering med de endelige resultater af kommunens gennemgang af sager, som offentliggjort på kommunens hjemmeside den 12. maj 2015.

Kommune	Antal afgørelser	Antal genoptagne men fastholdte	Antal genoptagne men ændrede	Antal sager til Ankestyrelsen - ikke afgjorte	Antal sager til Ankestyrelsen - tabte	Antal sager til Ankestyrelsen - vundne (stadfæstede)	Efterbetalte beløb i kroner (afrundet til hele 10.000 kr.)
Køge							
Langeland	43	0	0	1	0	0	0
Lejre	62	47	12	2	1	0	270.000
Lemvig	75	0	0	0	0	0	0
Lolland							
Lyngby-Taarbæk	40	33	7	0	0	0	160.000
Læsø	8	0	0	0	0	0	0
Mariagerfjord	155	5	0	5	0	0	0
Middelfart	50	0	0 ⁴	0	1	0	500.000
Morsø	70	0	0	0	0	0	0
Norddjurs	297	0	114	4	2	1	2.900.000
Nordfyns	140	105	31	3	0	0	450.000
Nyborg	139	4	33	4	0	0	270.000
Næstved	367	0	0	2	0	2	0
Odder	32	1	31	3	3	0	800.000
Odense	883	0	0	18	0	0	0
Odsherred	232	45	1	5	0	0	10.000
Randers	500	0	0	2	3	2	70.000
Rebild	57	5	0	5	0	0	0
Ringkøbing-Skjern	123	49	23	0	0	1	424.000
Ringsted	53	12	0	0	0	0	0
Roskilde	126	124	2	1	0	0	60.000
Rudersdal	71	5	0	1	1	0	10.000
Rødovre	46	3	4	8	2	0	185.000
Samsø							
Silkeborg	280	2	278	0	0	0	4.200.000
Skanderborg	61	0	0	7	0	0	0
Skive	96	0	86	2	0	0	1.800.000
Slagelse	589	0	0	14	0	7	0
Solrød	30	2	2	1	0	0	10.000
Sorø	138	0	0	2	0	1	0
Stevns	70	0	7	4	2	1	270.000
Struer	100	0	0	0	0	0	0
Svendborg	141	0	141	0	0	0	1.730.000
Syddjurs	63	0	1	3	1	2	90.000
Sønderborg	509	0	0	0	0	0	0
Thisted	138	0	0	0	0	1	0
Tønder	141	112	26	1	3	5	620.000
Taarnby	300	0	0	0	0	1	0
Vallensbæk	24	2	0	0	1	0	40.000
Varde	176	0	0	11	0	2	0
Vejen	270	0	5	1	2	3	80.000
Vejle	500	25	13	6	0	3	50.000
Vesthimmerland	38	0	0	0	0	1	0
Viborg	237	1	3	1	1	0	100.000
Vordingborg	98	0	2	9	1	0	0 ⁵

³ Beløbet er opjusteret i f.t. det i kommunens redegørelse oplyste, idet Københavns kommune den 3. juni 2015 har offentliggjort på sin hjemmeside, at alle sager nu er gennemgået, og at der i alt er efterbetalt 22,8 mio. kr. Antallet af sager i Københavns kommune er ikke opjusteret, idet det ikke fremgår af hjemmesiden, hvor mange af de ændrede sager, der beror på Ankestyrelsen afgørelse eller kommunens egen genoptagelse.

⁴ Middelfart Kommune har i sin redegørelse til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering oplyst, at kommunen i alle sager i perioden fra den 1. januar 2014 til den 30. april 2015 ikke har sendt afgørelsen til samlever, hvorfor kommunen har genoptaget alle sager, partshørt samt sendt nye afgørelser til såvel ansøger som samlever.

Kommune	Antal afgørelser	Antal genoptagne men fastholdte	Antal genoptagne men ændrede	Antal sager til Ankestyrelsen - ikke afgjorte	Antal sager til Ankestyrelsen - tabte	Antal sager til Ankestyrelsen - vundne (stadfæstede)	Efterbetalte beløb i kroner (afrundet til hele 10.000 kr.)
Ærø							
Aabenraa	328	310	18	17	4	0	440.000
Aalborg	870	0	1	18	3	2	50.000
Aarhus	812	0	1	11	3	4	190.000
I alt	19.744	1.605	2.480	295	58	77	55.529.000

Tabel 2

Andel sager ændret af kommunen ud af alle sager	12,6 pct.
Andel tabte klagesager pr. 30. april 2015 ud af alle sager	0,3 pct.
Foreløbig omgørelsesandel	12,9 pct.
Foreløbig fastholdelsesandel	87,1 pct.

⁵ Vordingborg Kommune har i sin redegørelse til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering oplyst, at der ikke har været tale om efterbetaling i de ændrede afgørelser, idet der ikke forud herfor har været samleverindtægter, der skulle fradrages i ansøgers hjælp.